

KESKKONNAAMET

VILSANDI RAHVUSPARGI KOOSTÖÖKOGU

Protokoll

Koht ja aeg: Loonal 18.03.2016 kell 13.00-16.35

Juhatas: Kaja Lotman

Osalejad: Maarja Nõmm, Riste Nellis, Gunnar Raun, Allar Liiv, Maris Sepp, Urmas Lambut, Tormis Lepik, Arvo Kullapere, Kadri Kullapere, Mart Hiob, Lilian Hansar, Krista Kanniste, Tiina Ojala, Krista Kallavus.

Protokollis: Gunnar Raun

Päevakord

1. Rainar Kurbel, MTÜ Käoraamat „Rahvastikuloendus Eesti arukäpa populatsioonis”.
2. Krista Kanniste, Niliske mahetalu Harjumaal - „Mõtteid ja ideid talu majandamiseks Saaremaal”.
3. Mart Hiob, Artes Terrae - „Vilsandi RP ehituspärandi, asustusstruktuuri ja maastike kultuuriväärtuste alusuuringu läbiviimisest”

1. Rainar Kurbel. Aastatel 2013-2015 külastasid MTÜ Käoraamat liikmed kõiki teadaolevaid arukäpa leiukohti. Lisaks otsiti ja leiti uusi esinduslikke kasvukohti. Arukäpa elupaikades loeti elanikud kokku ja hinnati nende seisundit. Ettekandes tutvustati tehtud töö tulemusi. Lisaks anti teada, kuidas läheb arukäpal väljaspool Eestit ja milliseid elupaiku liik vajab.

Arukäpp on Euroopas laialt levinud niidutaim suurte asurkondadega. Põhjapoolsemad levikualad on Läänemere maade lõunaosas (Lõuna-Norra, Öland, Gotland ja Lääne-Saaremaa). Soomes arukäppa ei leidu. Lääne-Saaremaa olulisemad arukäpa kasvualad on Loode tammik, Riksu, Karala, Metsapere ja Vilsandi saar. Peamisteks ohuteguriteks on kadastumine, kulustumine ja metssigade rüüsted.

2. Krista Kanniste. Vajalik on reklaamida ja turundada enda talumaadel olevaid väärtusi ja mahetootmist, eelkõige on vajalik infot jagada Euroopa turistidele. Väga oluline turundamise juures on Saaremaa positiivne kuvand, mis aitab tooteid paremini müüa. Kohalikud inimesed peaksid rohkem ära kasutama eeliseid, mida sinne looduslik keskkond pakub.

Mõtted ja ettepanekud

Kaja Lotman: Toodete turundamisel saab kasutada ka Vilsandi rahvuspargi märki, mille kasutamiseks tuleb ühendust võtta Keskkonnaametiga.

3. Mart Hiob. Olulised märksõnad, millele uuringus keskendutakse on: väärtuslik ehituspärand, traditsiooniline asustusstruktuur ja maastike kultuuriväärtused. Eesmärk on kaardistada olemasolev seis, et oleks tulevikus võimalik anda ehitamise osas soovitusi. Uuring tugineb vanade kaartide analüüsile, paikvaatlustele ja kohaliku kogukonnaga suhtlemisele. Seni on tehtud näidiseks Vilsandi saare analüüs, mida veel täiendatakse ja mille näitel tehakse 2016. aasta jooksul ka ülejäänud rahvuspargi ala analüüs.

Mõtted ja ettepanekud

Tormis Lepik: Vajalikud on ehitusstiili soovitusel, et kohalikul omavalitsusel oleks tuge ehituslubade kooskõlastamisel ja säiliks piirkonna omapära. Võrgukuuride ehitamise lubamisel muutuvad need ikkagi suvilateks, sest praktilist vajadust võrkude hoidmiseks võrgukuurides enam ei ole.

Arvo Kullapere: Randa ehitamist ei poolda (üleujutusala), samas võrgukuuride ehitamist võiks lubada.

Lilian Hansar: Vilsandi saarel eriti vana arhitektuuri säilinud ei ole, kuid tekkinud on uus ühtlane pilt uute majadega. Seetõttu ei ole väärtuslike ehitiste soovitusel võimalik täpseks minna.

Kaja Lotman: Kohalike omavalitsustega ja kogukonnaga tuleb teema läbi arutada ja leida kompromiss.

Krista Kallavus: Vajalik on kirjeldada ehituspärand, eelkõige hoonete parameetrite vahemik.